7/7165

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

K-Q TSE-ISO-EN 9000

ACELE VE GÜNLÜDÜR
19./7./2005

Sayı : B050NÜV0060004.106/ 17624
Konu : Soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04/07/2005 günlü ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-12460 sayılı yazı.

Malatya Milletvekili Sayın Muharrem KILIÇ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/7165 esas nolu yazılı soru önergesi incelendi.

1- 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunun 8 inci maddesi ile herhangi bir şekilde Türk vatandaşlığını kaybedenlerin yeniden Türk vatandaşlığını kazanabilmelerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Çıkma izni alarak veya başka bir nedenle Türk vatandaşlığını kaybedenler kendi hür iradeleri ilgili makamlara başvurmaları ve maddede belirtilen şartların varlığı halinde yeniden Türk vatandaşlığını kazanmaktadırlar.

Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle Alman vatandaşlığını kazanan kişiler, yeniden Türk vatandaşlığına alınmaları hususunda herhangi bir şekilde özendirilmemiş olup, Kanunun sağladığı bizatihi bir hak olarak kişiler, kendi iradeleri ve yaptıkları başvuru ile bu hakkı bizzat kullanmışlardır. Kanunen kişilere tanınmış olan bu hakkın kullanılmasında özellikle 01.01.2000 tarihinden sonra Alman vatandaşlığını da taşıyanların başvurularında kişiler özendirilmemiş, aksine Alman Vatandaşlık Yasasının 25 inci maddesi uyarınca bir başka ülke vatandaşlığının da kazanılması halinde Alman vatandaşlığının kendiliğinden kaybedilmiş olacağı kendilerine hatırlatılmakla birlikte vatandaşlarımızın Avrupa'da bulundukları ülkelerde siyasi, ekonomik ve sosyal açıdan daha etkin olabilmeleri için bulundukları ülkelerin vatandaşlıklarını almaları ve bu vatandaşlıklarını kaybetmemelerinin hem Türkiye'nin Avrupa Birliğindeki hem de kişilerin kendi menfaatleri açısından önemli olduğu yönünde bilgilendirme ve teşvik yapılmıştır. Türkiye tamamen bu yönde bir politika izlemiş ve 403 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi de bu doğrultuda değiştirilerek bir nevi ayrıcalıklı yabancılar statüsü oluşturulmuştur. Bu maddeye göre; "Doğumla Türk vatandaşı olup da İçişleri Bakanlığından çıkma izni alanlar ve bunların vatandaşlıktan çıkma belgesinde kayıtlı reşit olmayan çocukları; Türkiye Cumhuriyetinin milli güvenliğine ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü ve seçme seçilme, kamu görevlerine girme ve muafen araç veya ev eşyası ithal etme hakları dışında sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bunların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam....." etmektedirler.

Türk vatandaşlığı Kanunun 8 ve 29 uncu maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; Türk vatandaşlarının ülkemiz ile bağlarını koparmadan, yaşadıkları ülkelerin vatandaşlıklarını alarak orada sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik alanlarda aktif rol oynamalarına imkan tanındığı görülmektedir. Buradan anlaşılan Türk vatandaşlığını herhangi bir şekilde kaybeden ve Alman vatandaşlığını alanların tekrar Türk vatandaşlığına geçmelerinin teşvik edilmediği, çifte vatandaşlığın savunulmadığı gerçeğidir. Bütün bunlara rağmen Türk vatandaşlığının yeniden kazanılmasına yönelik başvurulara kayıtsız kalınması da mevzuat gereği mümkün değildir.

2- Birinci sorunun cevabı bu soruyu da kapsamaktadır.

7/7165

3- Almanya vatandaşı oldukları halde 2000 yılından sonra Türk vatandaşlığını kazananların mağdur olmalarını önlemek amacıyla iki ülke yetkilileri arasındaki görüşmeler devam etmektedir.

4- Üçüncü sorunun cevabı bu soruyu da kapsamaktadır.

Arz ederim.

Abdülkadir AKSU
Bakan

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

Çamlıca Mah. 1. Çiftlik Cad. No:136
PK:06200 Demetevler/ANKARA
Telf: (0 312 591 23 59) Faks: (0 312 397 16 85)
e-posta: nufushizmet@nvi.gov.tr Elektronik Ağ : www.nvi.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: A.ERDOĞAN Şube Müdürü